

ПРОПОЗИЦІЇ **до Національного плану дій у галузі безпеки пацієнтів***

Необхідні заходи для впровадження Національного плану дій у галузі безпеки пацієнтів

1. Трансформація «Зеленої книги», тобто документа, що акумулює визначення проблем, потенційних напрямів та можливих альтернативних шляхів їх розв'язання у «Білу книгу», документа, що вироблений з урахуванням публічного обговорення, консультацій, який містить найкращий варіант політики в окресленій царині, включаючи вплив на державний бюджет, а також план впровадження.
2. Державне обрамлення «Білої книги», тобто Національного плану дій у галузі безпеки пацієнтів, враховуючи нормопроектну традицію України у формі Указу Президента / Постанови Кабінету Міністрів України.
3. Нормативною основою Національного плану дій у галузі безпеки пацієнтів зокрема, є Рекомендація РЄ про управління безпекою пацієнтів та запобігання інцидентам у сфері охорони здоров'я (2006), Плану дій РЄ для України на 2011-2014 рр. (2011), Європейська хартія прав пацієнтів (2002), Конституція України, Цивільний кодекс України, Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», Концепція управління якістю медичної допомоги у галузі охорони здоров'я в Україні на період до 2020 року, затверджена Наказом МОЗ України від 01.08.2011 р. № 454

Пропозиції до Національного плану дій у галузі безпеки пацієнтів

Метою Національного плану дій у галузі безпеки пацієнтів (далі - План) є *вплив* на формування державної політики у сфері охорони здоров'я шляхом гарантування якості медичної допомоги з метою забезпечення прав людини.

Засади Плану:

1. Безпека пацієнтів як основоположний принцип національної системи охорони здоров'я.
2. Якісна медична допомога: від кваліфікованого персоналу до медичного втручання, що не може завдати шкоди здоров'ю пацієнта.
3. Доступність медичної допомоги, що відповідає медичним стандартам, клінічним протоколам.
4. Справедливість, невідворотність і персоніфікація юридичної відповідальності за професійні правопорушення у сфері охорони здоров'я.

* підготовані коаліцією у сфері охорони здоров'я проекту «Правова країна» (розроблені координатором коаліції Іриною Сенютою та обговорені під час коаліційної зустрічі, яка проходила в межах Першого національного конгресу з безпеки пацієнта (29-30.11.2012 р., м. Київ))

Завдання та заходи, що спрямовані на досягнення мети Плану:

Загальні:

1. Удосконалення національного законодавства у сфері охорони здоров'я.
 - імплементація міжнародних і регіональних стандартів у сфері прав людини й охорони здоров'я;
 - інвентаризація законодавства України у сфері охорони здоров'я;
 - формування уніфікованого й адаптованого до національних традицій нормотворення понятійно-термінологічного апарату у сфері охорони здоров'я (якість медичної допомоги, медична помилка тощо);
 - удосконалення каталогу прав пацієнтів, зокрема шляхом закріплення права на якісну медичну допомогу (це право поглине право на кваліфіковану медичну допомогу, адже співвідноситься як ціле і частина) та права на безпечну медичну допомогу;
 - усунення колізій та заповнення прогалів у цій царині.
2. Навчально-просвітницька діяльність.
 - удосконалення системи підвищення кваліфікації медичних працівників;
 - забезпечення нормативної, адміністративної підтримки щодо удосконалення системи медичної освіти шляхом посилення етико-правового компоненту відповідно до універсальних принципів захисту прав і гідності людини;
 - забезпечення імплементації курсу медичного права в державний стандарт медичної освіти як на додипломному, так і післядипломному рівнях, а також юридичної освіти;
 - проведення правопросвітницьких кампаній для населення з метою формування активного і відповідального пацієнта;
 - видання інформаційних ресурсів (брошур, флаєрів, постерів тощо).
3. Професійна етика.
 - розвиток культури «морально безпечного» середовища в сфері охорони здоров'я;
 - втілення принципів моральної відповідальності в медичній діяльності;
 - розвиток недискримінаційного підходу при виконанні професійних обов'язків;
 - імплементація праволюдських засад в процес надання медичної допомоги, медичного обслуговування і проведення медико-біологічних експериментів.

Спеціальні:

1. Забезпечення якості медичної допомоги та механізмів її поліпшення:
 - стандартизація медичної допомоги, що повинна базуватись на вітчизняних напрацюваннях і європейських підходах, адаптованих до національної системи охорони здоров'я;
 - розвиток формулярної системи забезпечення лікарськими засобами;
 - оптимізація механізмів і процедур оцінки якості медичної допомоги (внутрішнього і зовнішнього контролю), зокрема шляхом залучення до цього процесу юристів;
 - розробка системи фінансової мотивації кадрового ресурсу сфери охорони здоров'я;
 - запровадження системи ліцензування лікарів, що слугуватиме своєрідним професійним ситом від професійної недбалості і не кваліфікованості та буде запорукою відповідального та якісного надання медичної допомоги;
 - активізація розвитку страхування професійної відповідальності медичних працівників;
 - створення незалежних центрів оцінки якості медичної допомоги;
 - моніторинг випадків неналежного надання медичної допомоги та розробка алгоритму дій у випадках медичних помилок чи інших дефектів надання медичної допомоги.

2. Підвищення доступності медичної допомоги.
- забезпечення ефективних різновекторних механізмів надання безоплатної медичної допомоги;
 - налагодження державно-приватного партнерства у сфері охорони здоров'я;
 - активізація розвитку телемедичної допомоги у національній системі охорони здоров'я;
 - запровадження загальнообов'язкового соціального медичного страхування;
 - забезпечення максимальної свободи вибору в сфері охорони здоров'я;
 - нормативне позначення права на доступність у каталозі прав пацієнта, аби гарантувати кожному доступ до необхідної йому медичної допомоги без обмежень, окрім законодавчо встановлених;
 - забезпечення закладів охорони здоров'я різних видів необхідним ресурсом: від кадрового до матеріально-технічного.